

Een scherm moet vooral goed sluiten voor een gelijkmatige vochtkier

Slip- of veersysteem mag niet meer ontbreken

Grotere kasoppervlaktes, nauwkeurige klimaatregeling en wettelijke beperking van lichtuitstoot vragen aanpassing van de scherminstallatie. Vanwege minder lichtverlies worden er hoofdzakelijk draadsystemen en minder trek/duwsystemen aangelegd. Ook de aanleg van meerdere schermen is een trend.

TEKST: HARRY STIJGER

Een kas krimpt en zet uit onder invloed van de temperatuur. Daardoor kan het onder bepaalde omstandigheden voorkomen dat het schermprofiel niet meer aansluit op de kasconstructie. Verlies aan warmte (energie), ongewenste uitstoot van licht of binnenkomst van zonlicht bij het gewas kan het gevolg zijn. Om geen kieren in een dichtgelopen scherm te hebben, worden er nu slip- of veerblokjes in het systeem gebruikt. Dit is ook een voordeel om een klein pakket te maken.

Onderstaand een aantal nieuwe slip- en veersystemen en enkele nieuwe motoren.

't Veerblok: goed dicht scherm en klein pakket

Sinds begin van dit jaar brengt Peter Dekker Installaties (PDI) voor scherminstallaties 't Veerblok op de markt. Het is een veerconstructie, die continu de rek en de krimp van kasconstructies compenseert, waardoor het scherm in gesloten toestand

't Veerblok van Peter Dekker Installaties

altijd tegen het spant sluit. Anders dan bij het slipsysteem, waarbij de kracht wordt bepaald door de slipkracht, zorgt 't Veerblok altijd voor een constante druk. Bij

het openen van het doek (op pakket lopen) fungeert het als een vast blok, zodat er een compact klein pakket overblijft, dat afhankelijk is van de afstelling van de motor.

Bij slipblokken kan het zijn dat ze door te kleine hoeveelheid slipkracht doorslippen, waardoor het pakket niet kleiner te krijgen is. Bij 't Veerblok heeft de teler daar geen last van en is de lichtopbrengst optimaal.

VSD-systeem voor een optimale aansluiting

Steetec Installatie ontwikkelde zes jaar geleden het 3XS-systeem, het slipsysteem waarmee het grootste deel van de uitzetting van de kas wordt opgevangen. Bij een scherm in gesloten toestand kan door uitzetting alsnog een kier ontstaan.

Om een sluitend scherm te houden ontwikkelde het bedrijf het nieuwe VSD-systeem, het veer/slip-/draaisysteem. Dit slipsysteem heeft een geïntegreerd veersysteem én een draaifunctie. Het VSD-systeem heeft een voorgevormd blok dat met een dubbele bevestiging aan het profiel wordt gemonteerd. Hierdoor ontstaat een optimale koppeling waardoor het blok

Het VSD-systeem van Steetec

niet kan kantelen of uitbreken.

Het veersysteem, uitgevoerd met een roestvrijstalen bladveer, staat garant voor een lange levensduur. Het draaimechanisme zorgt ervoor dat schade aan de installatie tijdens calamiteiten zoveel mogelijk wordt voorkomen en dat het systeem tevens in geervakken kan worden toegepast.

KLI-MAX Compact systeem voor een gelijkmatige vochtkier

Door uitzetting en krimp van de kasconstructie kunnen kieren in het scherm ontstaan. Het KLI-MAX Compact systeem van Van der Valk Systemen voorkomt dit. Door de relatief hoge slipkracht in combinatie met het extra soepele sluitrubber sluit het scherm altijd optimaal. Doordat de beginsituatie bij het openen overal gelijk is, kan er een gelijkmatige vochtkier worden gerealiseerd. Tevens zorgt de slipkracht ervoor dat aan de pakketzijde steeds weer een minimaal doekpakket gevormd wordt.

Het KLI-MAX Compact systeem van Van der Valk Systemen.

Dilatatie: schuivende koppeling voor rechte aandrijving

Om uitzetting en krimp in de langsricting van het schermprofiel te compenseren heeft Van der Valk Systemen de Dilatatie ontwikkeld. Deze schuivende koppeling tussen twee schermprofielen zorgt ervoor dat de aandrijfdraden op hun plaats blijven en de installatie spanningsvrij kan bewegen. De Dilataties hoeven alleen bij de omkeerwielen in de eindvakken van iedere installatie te worden toege-

Vervolg op pagina 21 >

Slip- of veersysteem mag niet meer ontbreken

past. Hierdoor werkt de installatie aanzienlijk beter en is er minder slijtage.

De Dilatatie van der Valk Systemen

Combinatie®: een 'twee-in-één-scherm'

De CombiMatic® van Leen Huisman is een 'twee-in-één-scherm' waarbij verschillende energie- en/of verduisteringsdoeken op hetzelfde draadbed liggen en dezelfde kant op lopen. Hiermee kan zonder kiertje, dus zonder energieverlies, gewisseld worden van doek.

Doordat de doeken zich op gelijk niveau bevinden heeft dit nieuwe type scherminstallatie qua hoogte niet meer ruimte nodig dan één enkele installatie. Het heldere energiedoek ligt 'voor' en kan als eerste sluiten. Het donkere schermdoek, bijvoorbeeld anti-belichtingsdoek, ligt 'achter' en kan later of gelijktijdig dichtlopen. Het donkere schermdoek gaat ook 's morgens weer als eerste open. De CombiMatic® is in zowel bestaande als nieuwe kassen in te bouwen en wordt uitgevoerd als slippend draadsysteem.

De CombiMatic® van Leen Huisman

Draadschermmotoren voor grotere oppervlakten

De Gier, al jaren actief op het gebied van aandrijvingen voor luchting, scherming en hijsverwarming, heeft voor draadschermen twee nieuwe motoren ontwikkeld. Deze draadschermmotoren leveren een hoge kracht, zodat oppervlaktes van 1 hectare kunnen worden aangedreven en de

pakketten heel klein worden gehouden. Daarnaast zijn deze motoren uiterst compact geconstrueerd en hebben zij een snelle looptijd van rond de vijf minuten. Gezien de hedendaagse vakafstanden van 4,5 of 5 meter is dit zeker gewenst.

Om de scherminstallatie nauwkeurig te sturen wordt steeds vaker een potentiometer in de motor ingebouwd. Deze ingebouwde terugmelding geeft aan in welke positie het schermdoek zich bevindt. Op deze manier is er bijvoorbeeld een exacte vocht-kier in te stellen.

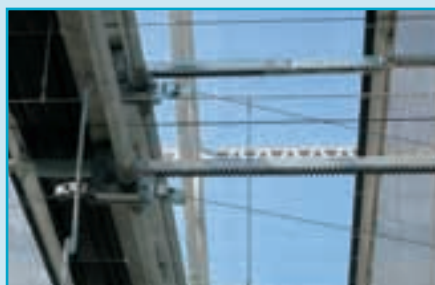

De nieuwe draadschermmotor van De Gier

THG40HD: trek/duwkast voor meer vakken

Het aantal vakken trek/duwscherming dat kan worden aangedreven met een reguliere trek/duwkast, wordt begrensd door de krachten die ontstaan bij pakketvorming. Ook is dit afhankelijk van het type doek, vakmaat en onderlinge tandheugelafstand.

De Gier heeft een trek/duwkast ontwikkeld, die het dubbele aantal vakken voor z'n 'tanden' kan krijgen: de THG40HD. Doordat een gedeelte van de tandheugel massief is, worden de pakketvormingskrachten goed opgevangen en is een verdubbeling van het aantal vakken mogelijk. Grote afdelingen kunnen op deze manier met één trek/duwinstallatie worden aangedreven. Superkleine pakketten zijn een bijkomend voordeel van deze nieuwe trek/duwkast.

De THG40HD trek/duwkast van De Gier

Goedkoop en veel

Na een aantal zeer voorspoedige jaren begint de realiteit van ons kwekersbestaan zichtbaar te worden. Een jaar geleden werd een tomatenproducent zonder forse groeiambitie niet voor vol aangezien.

Anno 2004 zijn echter de

defensieve overlevingsstrategieën weer bijzonder populair. 'Het kan verkeren', zei vader Cats.

En, inderdaad, de realiteit van alledag houdt ons genadeloos de spiegel voor. Een beetje ondernemer snapt dat doemdenken slecht is voor zijn imago. Maar 'defensief degelijk' en 'altijd al gezegd' zijn weer items, die veel worden gehoord. Ook supermarktoorlog, goed moestuinweer, overproductie, Zuid-Europa en een te versnipperd aanbod, scoren hoog op de argumentenladder.

Het probleem is duidelijk en geldt niet alleen voor tomatenproducenten. Natuurlijk zijn er uitzonderingen, die door hun keuze voor bepaalde segmenten, door marketing en protectie uitstel van executie hebben. In de komende jaren zullen veel producenten in deze segmenten hun graantje proberen mee te pikken, met alle gevolgen van dien.

Gaan wij dit oplossen?

Jazeker, wij verlagen onze kostprijs door het nog verder uitbouwen van onze productie met behulp van nog grotere kassen en nog beter producerende rassen. Smaak wordt niet betaald, dus kun je daar niet in investeren. Wat het product opbrengt weet je niet, dus houd je kostprijs laag.

Volgens mij zitten wij op een heilloze weg. We zijn alle contact met de markt aan het verliezen en hebben nog maar twee missies: goedkoop en veel. En dat in een tijd waarin de consument steeds kritischer wordt en prijs echt niet het enige is wat voor hem telt. Die zit echt niet te wachten op een spotgoedkoop product dat eigenlijk niet aan zijn verwachtingspatroon voldoet.

En nooit eens wat nieuws. Wij zullen de handen ineen moeten slaan en echt gaan investeren in de markt. Hiervoor is een offensieve samenwerking nodig tussen veredeling, producenten, handelspartners en retail. Gewoon gaan voldoen aan de werkelijke behoefte van de consument en ons niet laten afleiden door het eigen strategische belang van een inkoper die altijd zo nodig moet kunnen kiezen en knippen.

Als wij dit op orde krijgen, creëren we vanzelf ruimte voor de groei van onze bedrijven. Lijkt mij een veel duurzamer plan dan nog meer van het zelfde en steeds voor een beetje minder.

Peter Klapwijk,
Teeltadviseur en tomatenteler in Monster